

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. J. Ď. -R.**, bytom M., zast. advokátom Mgr. O. F., F. proti žalovanému: **R., P.**, IČO: X., **o zaplatenie 915 907 Sk s príslušenstvom,**

na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09. 12. 2004, č. k. 7 Cb 30/2002 - 44, jednomyselne takto

### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09. 12. 2004, č. k. 7 Cb 30/2002 – 44 v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

### O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 7 Cb 30/2002 – 44 zo dňa 09. 12. 2004 rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom práva na zaplatenie vyrovnacieho podielu 915 910 Sk s 15% úrokom z omeškania od 01. 07. 2000 do zaplatenia a 98 105 Sk náhrady trov konania. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

O odvolaní proti tomuto rozhodnutiu v časti ktorou prvostupňový súd vyhovel, rozhodol ako súd odvolací Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 5 Obo 158/2005 – 86 zo dňa 31. 05. 2007 tak, že rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09. 12. 2004, č. k. 7 Cb 30/2002 – 44 v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobcom uplatnený nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu vznikol žalobcovi v súvislosti s ukončením jeho členstva u žalovaného, na základe vzájomnej dohody ku dňu 15. 09. 1994, ktorá skutočnosť medzi účastníkmi sporná nebola. za spornú skutočnosť medzi účastníkmi označil tvrdenie žalovaného, že žalobcovi vyplatil podiel vo forme slivkového sadu v zmysle dohody z 08. 03. 1995 a že pokiaľ túto žalobca nepovažoval za preukázanú, žalovaný namietal, že právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu je podľa ustanovenia § 233 ods. 4 Občianskeho zákonníka premlčané. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, že žalobcovi vyrovnací podiel zaplatil formou bezplatného

prevedenia slivkového sadu sa odvolací súd stotožnil so zistením prvostupňového súdu, že neexistuje dôkaz o tom, že žalovaný previedol slivkový sad v zmysle dohody na žalobcu, resp. s jeho súhlasom na tretiu osobu na úhradu jeho členského vkladu, keď navyše členstvo žalobcu v Naturálno výrobnom a obchodnom družstve Podkylava zaniklo práve z dôvodu nesplnenia základného členského vkladu. Odvolací súd sa stotožnil aj s vysloveným právnym názorom prvostupňového súdu, že žalobcovi vznikol nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu v peniazoch a to v uplatnenej výške 915 907 Sk, na základe oznámenia žalovaného zo dňa 31. 12. 1998. Konštatoval však, že nárok na vyrovnací podiel bol splatný uplynutím troch mesiacov od schválenia účtovnej závierky za rok, v ktorom členstvo zaniklo, a teda, že rozhodujúca účtovná závierka bola za rok 1994, ktorá bola schválená 17. 03. 1995, takže nárok na vyrovnací podiel sa stal splatným 18. 06. 1995 a štvorročná premlčacia lehota uplynula v zmysle ustanovenia § 397 Občianskeho zákonníka dňom 19. 06. 1999. Vzhľadom na skutočnosť, že nárok bol uplatnený 22. 02. 2002 odvolací súd označil predmetný nárok za premlčaný, a teda vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania, nárok žalobcu v odvolacom konaní priznať nemohol. V zmysle ustanovenia § 220 O. s. p. rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 3 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu na podnet žalobcu, Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal mimoriadne dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením sp. zn. 1 MObdV/3/2008 zo dňa 27. 05. 2010, tak, že rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdi na ďalšie konanie.

V odôvodnení rozhodnutia súhlasne s názorom generálneho prokurátora konštatoval, že v danom prípade zo strany odvolacieho súdu došlo vzhľadom na ním nedostatočne zistený skutkový stav k nesprávnej aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka na tento prípad, konkrétne ustanovenia § 233 ods. 4 veta prvá Obchodného zákonníka a že naproti tomu odvolací súd opomenul aplikáciu ustanovení § 233 ods. 5 a § 407 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorých náležité použitie vyžadovalo riešenie daného prípadu. Za nesprávne zistenie skutkového stavu dovolací súd označil stanovenie splatnosti nároku vyrovnacieho podielu dňom 18. 06. 1995, ktorý dátum odvolací súd stanovil bez toho, aby vykonal dokazovanie ohľadne vyhodnotenia, resp. nevyhodnotenia listu žalovaného zo dňa 04. 01. 1999 / č. 1. 23 / za písomné uznanie dlhu, od ktorého dátumu by sa odvíjal začiatok plynutia novej premlčacej štvorročnej doby, v zmysle ustanovenia § 407 ods. 1 Obchodného zákonníka. Okamih začiatku premlčacej doby označil za podstatný pre posúdenie včasnosti podania žaloby. Dovolací súd uviedol, že súd bez zreteľa na tento list mal za to, že nárok

uplatnený žalobou 22. 02. 2002 je premlčaný, pretože nárok žalobcu na vyrovnací podiel sa stal splatným dňom 18. 06. 1995 v zmysle ustanovenia § 233 ods. 4 Obchodného zákonníka a štvorročná premlčacia doba podľa § 397 Obchodného zákonníka uplynula dňom 19. 06. 1999. Za nedostatok odvolacieho rozhodnutia dovolací súd označil, že odvolací súd odkazoval v jeho rozhodnutí na stanovky berúc však do úvahy len odkazy na jednotlivé články a odseky vlastných stanov ale, že pri posudzovaní premlčania sa zaoberal iba splatnosťou vyrovnacieho podielu od okamihu členstva žalobcu v družstve s poukazom na ustanovenie § 233 ods. 4 Obchodného zákonníka bez zohľadnenia ustanovení § 233 ods. 5 a § 407 ods. 1 Obchodného zákonníka. Na základe uvedeného dovolací súd, teda za základný nedostatok odvolacieho súdu označil zistenie skutočností potrebných pre stanovenie okamihu začatia plynutia premlčacej doby. Za rozhodujúce pre posúdenie možnosti aplikácie ustanovenia § 233 ods. 5 Obchodného zákonníka, ktorý pojednáva o tom, že ustanovenia odsekov 2 až 4 sa použijú len pokiaľ stanovky neurčujú inak. Na základe predložených dokladov k žalobe dovolací súd konštatoval, že žalobca pri uplatnení jeho nároku vychádza z obsahu článkov III. ods. 5 a 6 a čl. IV: ods. 13, 14 veta tretia Vlastných stanov RPD K.a žalovaný odvodzuje jeho obranu z článkov zo znení čl. III. ods. 5, 6 a čl. IV. ods. 13, 14 veta prvá, resp. druhá Vlastných stanov RPD K. a teda bez dôkladného oboznámenia sa so stanovami nie je možné vo veci rozhodnúť. Dovolací súd k otázke premlčania zaujal stanovisko v tom zmysle, že pokiaľ by z doplneného dokazovania vyplynulo v nadväznosti na ustanovenie § 223 ods. 5 Obchodného zákonníka, že by pripadla splatnosť žalobcovho nároku na 30. jún 2000, potom by bola žaloba podaná v štvorročnej premlčacej dobe v zmysle ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka v spojení s ustanovením § 392 ods. 1 Obchodného zákonníka. V takomto prípade podľa odvolacieho súdu by zostala na zváženie otázka, či posudzovať list žalovaného zo dňa 04. 01. 1999 / č. 1. 23 / za relevantný, resp. irelevantný dôkaz v súvislosti s prípadným použitím § 407 ods. 1 Obchodného zákonníka o písomnom uznaní záväzku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky / § 10 ods. 2 O. s. p. / prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 7 Cb 30/2002 - 44 zo dňa 09. 12. 2004 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie. Z podania doručeného 22. 02. 2002 je zrejmé, že predmetom návrhu na začatie konania je zaplatenie sumy 915 907 Sk s prísl. ako právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu. O tomto návrhu rozhodol ako súd prvostupňový Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 7 Cb 30/2002-44 zo dňa 09. 12. 2004 tak, že žalobe o zaplatenie sumy ako nároku na vyrovnací podiel s poukazom na ustanovenie § 234 ods. 1 Obchodného zákonníka

vo výške 915 910 Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 15% vyhovel a vo zvyšku nárok týkajúci sa úroku z omeškania zamietol.

O odvolaní proti výroku, ktorým súd vyhovel nároku tohto rozhodnutia, v ktorom žalovaný vzniesol námietku premlčania rozhodol ako odvolací súd Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 5 Obo 158/2007 – 73 zo dňa 31. 05. 2007, ktorým prvostupňový rozsudok v napadnutej časti zmenil titulom dôvodne vznesenej námietky premlčania žalobu zamietol.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti nároku teda je, či žalovaný námietku premlčania vzniesol dôvodne, teda kedy sa stal nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu splatný. Dovolací súd sa nestotožnil s názorom odvolacieho súdu, že nárok na vyrovnací podiel sa stal splatný 18. 06. 1995, nakoľko nebolo vykonané dokazovanie ohľadne vyhodnotenia, resp. nevyhodnotenia listu žalovaného zo dňa 04. 01. 1999 / č. 1. 23 / za písomné uznanie dlhu, od ktorého termínu by sa odvíjal začiatok plynutia štvorročnej premlčacej doby. Z obsahu odvolacieho súdu je zrejmé, že nedostatkom obidvoch rozhodnutí dovolacieho aj prvostupňového súdu je, že pri rozhodovaní sa neoboznámil s obsahom Vlastných stanov RPD v znení účinnom ku dňu členstva žalobcu.

Najvyšší súd / § 10 ods. 2 O. s. p. / z dôvodu, že vzniknuté nedostatky neboli premetom šetrenia a dokazovania v prvostupňovom konaní, od ktorých je rozhodnutie vo veci závislé rozsah tohto dokazovania presahuje účel odvolacieho konania rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 7 Cb/30/2002 – 44 zo dňa 09. 12. 2004 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V novom konaní bude potrebné vykonať dokazovanie v intenciách pokynov dovolacieho súdu, tak aby sa účastníci konania mali možnosť k veciam, ktoré neboli v prvostupňovom konaní predmetom dokazovania riadne vyjadriť. Po zistení týchto skutočností bude možné na základe pokynu dovolacieho súdu vo veci rozhodnúť. V tomto konaní bude potrebné rozhodnúť aj o trovách celého konania.

**P o u č e n i e :** Proti toto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 20. septembra 2011

**JUDr. J. Zemaníková, v. r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková